

EVER
DAUGE,

BE
SU

KATI HERMANN

ANGELAS IR DŽŪ

Alma littera

Užgesinti tą prakeiktą saulę. Vėl užmigti.
Be šansų.
Šlykštus cigarečių, tablečių, alkoholio ir to tipo skonis.
Galvoje ir burnoje. Ramybės neduodančios prisiminimų
nuotrupos.

Ji laižėsi su tuo idiotu. Galbūt netgi leidosi išdulkinama. Juk buvo nusigėrusi iki sąmonės netekimo. Tvarka, jo ranką ji vis dėlto sulaukė. Tada jis tiesiog atsistojo ir dingo. Matyt, susierzino dėl tos sulaukytos rankos. Šūdas.

Tiesą sakant, pabudus po tokios nakties lieka tik numirti.

Tačiau prieš numirštant Džo reikia nusišlapinti. Gerai, kad vos susiruošus atsisveikinti su gyvenimu visą dėmesį tenka skirti kitiems dalykams. Pavyzdžiui, kaip nusigauti iki tualetu.

Tikrasis Džo vardas – Johana. Tačiau taip ją šaukia tik mama. Ir tuomet lauk nemalonumų. Šiandien ji vėl kreipsis į ją „Johana“. Pabrėždamas antrąjį skiemenį.

Džo išeina į koridorių. Girdi balsus. Garsiai išitaria:

– Na jau ne, to dar betrukė.

Mama ir jos draugas užsidarę vonios kambaryje. Kaip ir kone kiekvieną šeštadienio rytą. Jau vien nuo tokio vaizdo Džo gali pasiusti. Mama vonioje su tuo nuo alaus išpampusiu pūzru. Po velnių, ką jiedu ten veikia? Ji mazgojasi tarpvietę, o jis – kiaušus? O ką daugiau? Gal vienas kitam? Ar dar ką? Šlykštu, kad mama apskritai su tokiu susimetė – tik todėl, kad kai miega viena, ją apima depresija. Nesveika.

Užsidarę vonios kambaryje jie dažniausiai šnekučiuojasi apie benzino kainas, vaikų tvirkintojus ar televizijos žvaigždes. Tačiau šiandien – ne.

Džo išgirsta savo vardą. Paskui mamos balsą: „Aš jau nebežinau, ką su ja daryti.“ O tas tipas kvailu vardu – Maikas, sako: „Aš su ja pasikalbėsiu. Visgi jai – tik penkiolika. Kad ir kaip būtų, bet šito jau išties gana. Paskui iki vidurdienio lovoj voliojasi.“ Mama verkšlena: „Aš su ja paprasčiausiai nebesusitvarkau.“ O tas tipas visai rimtai pareiškia: „Nusiramink, einu ir tuoj viską išsiaiškinsiu.“

Džo vėl atsiduria savo kambaryje. To dar betrūko – nuosava mama atsiųs savo meilužį. Todėl, kad jai atsibodo būti mama? Ar kaip? Toliau mąstyti Džo nebenori. Apsivemtų. Bet dabar jai skubiai reikia pamyžti.

Ir taip buvo aišku, kad geruoju visa tai nesibaigs. Bet kad bene pats šlykščiausias Berlyno tipelis imsis vaizduoti Džo patėvį... Tai – blogiau nei Heino pasirodymas liaudiškos muzikos šou. Įsikniaubusi į pagalvę Džo šnabžda:

– Ei, mama, aš tave myliu. Juk žinai. Negali būti, kad tu tai leisi. Ei, prašau, prašau, pasakyk jam, kad neitų į mano kambarį. Antraip aš jį nudobsiu. – Jei Džo įsijaučia, jos fantazijose viskas baigiasi žmogžudyste arba savižudybe.

Į duris iš tiesų ima belstis. Džo stovi prie lovos. Vien su naktiniais marškiniais. Sustingusi. Išbalusi. Lyg marmu-

rinė angelo skulptūra Marijos kapinėse. Durys atsidaro. Maikas įslenka į kambarį.

– Labas rytas, panelyte. Žiūrėk tu man, jau pabudusi.

– Negirdėjau, kad kas nors būtų pasakęs: „Užeiokit“, – atkerta Džo.

Maikas apsilvilkęs seną baltą mamos chalata, kuris jam per mažas ir per trumpas. Balkšvos plonos kojos po išsprogusiu pilvu atrodo juokingai.

– Prašau, tik nepradėk vėl tokiu agresyviu tonu, – pareiškia jis.

– Man reikia į tualetą. – Džo nori išsprukti. Tačiau jis stovi išsižergęs tarpduryje. Norėdama prasisprausti pro šalį ji turėtų jį paliesti. Galbūt jis ją netgi sulaikytų. Tuomet ji neabejotinai apšivemtų.

– Taip skubu tikrai nėra, – pareiškia jis, – jei gali zylioti iki ketvirtos ryto. – Jis visada sapalioja be ryšio. O mamai atrodo, kad šmaikštauja.

Džo vis dar išlieka rami.

– Tau turėtų mažiausiai rūpėti, kada aš grįžtu namo.

– Klysti, panelyte. Man išties rūpi, ypač kai tavo mama neranda ramybės ir nesudeda bluosto. Nes vaikelis iki paryčių kažkur šlaistosi.

Vien išgirdusi „panelyte“ Džo būtų galėjusi pasiusti. Po „vaikelio“ tai jau tikrai. Tačiau viduje susikaupusi neapykanta sustingsta į ledą.

– Į mano ir mamos reikalus geriau nekišk nosies. Jei turi dar ką pasakyti, pasiskubink. Nes man reikia pamyžti. Supranti? – Džo pradeda mėgautis augančia neapykanta.

Jis tikrai vertas pajuokos. Pasipūtė kaip kalakutas.

– Gerai įsidėmėk: baigta, daugiau nebesišlaistysi. Aišku? Viskas. Nė nebesvajok.

– Skalyk neskalijęs, man vienodai. – Rodos, Džo baimė išnyko kaip dūmas.

– Dabar jau tikrai gana, viskas, – pakartoja jis gan garsiai.

Džo žengia žingsnį jo pusėn. Pirmą kartą pažvelgia į jo veidą.

– Klausyk, ko čia įsispoksojai? Turbūt net seilę varvini, mane vienais naktiniais pamatęs?

Galų gale jis pratrūksta:

– Esi išties kietas riešutėlis. Tai va kokios tavo manieros. Kurgi ne.

Jis tikrai ištaria „riešutėlis“. Šlykštynė. Lyg to būtų maža, dar priduria:

– Narkotikų ir kojas pražergti. Ar ne? Penkiolikos tesulaukus.

Va šito gal ir nereikėjo sakyti. Ypač po tokios sušiktos nakties. Tačiau Džo kantrybės nepraras, tokio malonumo jį jam tikrai nesuteiks.

– Na ir kas? – atrėžia. – Gal man patinka.

– Kaip, kaip? – sužiopčioja tas lyg žuvis. – Dar ir prisipažįsti. Miegai su kažkokiais jaunuoliais ir ir...

– Ei, kas čia nuo manęs akių nenuleidžia? Manai, nepastebiu? Rytais, kai einu į vonią. Tavo gašlus žvilgsnis mane kiaurai veria.

Dabar jis žengia žingsnį į priekį. Jie stovi vienas priešais kitą.

– Pakartok.

– Juk pats mane su malonumu išdulkintum.

Visai neskauda. Tiesą sakant, Džo išvis nieko nejaučia. Ji atatupsta krinta ant lovos. Ranka užsidengia veidą. Jaučia, kaip iš nosies pliūpteli kraujas. Kažkur toli girdi jo balsą:

– Atleisk. Bet pati prisiprašei.

Džo mąsto, kad gavus į galvą iš tikrųjų galima išvysti kibirkštėles. Kraujas laša ant baltos paklodės. Jai netgi gera stebėti, kaip raudonos dėmės vis didėja. Iš akių srūva ašaros, bet iš teisybės ji neverkia.

Pamažėle Džo fantazija atgyja. Kodėl ji neatsitrenkė galva į lovos rėmą? Mama įbėgtų į kambarį. O jos dukra guli paslika. Nieko nesakančiomis akimis. Iš burnos plonyte linija srovėna kraujas. Tą tipelį būtų iškart areštavę, o mamą tardę valandų valandas. Ne, ji kaipmat būtų nualpusi. Niekada daugiau nebeužsidarintų vonios kambaryje su kažkokiu dulkintoju. Ir kas trečia diena padėtų šviežių gėlių ant savo dukros kapo.

Mama tikrai trumpam dirsteli į kambarį. Ji pamato kraujo klaną ant baltos paklodės. Taria:

– Kaip dieną aišku, kad esi pati kalta, Johana.

Džo sėdi ant lovos. Veidą užsidengusi plaukais. Taip darydavo dar būdama maža mergytė, kai norėdavo tapti nematoma ar išvis išnykti. Nosis nebekraujuoja. Praeina nemažai laiko, kol ji suvokia, kas įvyko. Naktiniai marškiniai permirkę iki paskutinio siūlelio. Čiužinys taip pat. Smarvė – lyg diskotekos tualete.

Negali būti. Netiesa. Džo pabando surikiuoti dvi tris mintis. Veltui.

Būdama septynerių aštuonerių metų ji jau išgyveno tokią fazę. Šlapindavosi į lovą. Tai buvo siaubinga. Vaikystėje dėl to įsivarai didžiausią nevisavertiškumo kompleksą. Greičiausiai jau tuomet dėl to kaltas buvo vienas iš mamos dulkintojų. Vaikas būdamas to dar nesuvoki. Žinoma, mokyklos psichologui mama apie savo meilužius nė puse žodžio neužsiminė.

Džo nusivelka šlapius naktinius marškinius. Įsižiūri į veidrodį. Sau pačiai ji atrodo siaubingai negraži. Pradedant per mažomis krūtėmis. Dešinysis skruostas paraudęs, vietomis netgi pamėlęs.

Suknistas pašlemėkas. Ką dabar jis pareikštų? „Tebesišlapini kaip vaikas – ir jau beveik nėščia.“ Kažką panašaus. Garantuotai. O mama kvilvai išsišieptų. Lyg juoktųsi, lyg truputį kentėtų. Nes kartais jai pasidaro gėda dėl meilužio ir dukra tampa brangesnė.

Viena aišku: Džo šito Maiko nebenori akyse regėti. Primitytoje savo lovoje ji taip pat daugiau niekada nebemiegos. Su mama, galbūt, vėliau dar susitiks.

Paskui Džo gerą pusvalandį stovi po dušu ir bando nuo odos nusiplauti tą mėšlą. Užsipila visą buteliuką skysto muilo. Ištisą amžinybę trinasi rankšluosčiu. Mielai dar kartą palįstų po dušu.

Maiko losjoną po skutimosi pildama į kriauklę ji pirštais užsispaudžia nosį. Nes smarvė primena Maiką. Losjono buteliukan pripila skysčio nutekamiesiems vamzdžiams valyti. Bet paskui visgi perskaito įspėjimą ant etiketės. Išpila viską į klozetą. Ne, apakti jam gal ir nereikia. O būtų neprošal. Mama visą gyvenimėlį tarnautų jam šuns vedlio vietoj. Dukra – uždaryta kalėjime. „Bild“ laikraštis išspausdintų Džo nuotrauką su juodu brūkšniu ant akių. Tačiau taip, kad kiekvienas ją iškart galėtų atpažinti. O po nuotrauka: „Už šio angeliško veidelio slepiasi bestija.“ Žinoma, jeigu „Bild“ paimtų nuotrauką, kurią padarė Džo dėdė per praėjusias Kalėdas. Prie eglutės. Arba jie galėtų išspausdinti tą, kur Džo su maudymosi kostiumėliu, ir pavadintų ją „rūgščia kekše“. O šalia – Maiko nuotrauka, jo

balkšvos išvarvėjusios akys dar blausesnės nei anksčiau. Tekstas po nuotrauka: „Aš ją mylėjau kaip savo vaiką.“

Džo fantazijose ir vėl skrajoja padebesiais. Ji visuomet pradeda fantazuoti, kai nenori dėl ko nors kvaršinti sau galvos.

Į chalato kišenę Džo įsimeta dantų šepetėlį ir šukas. Ilgai klausosi, kas dedasi koridoriuje. Tuomet šmurkšteli atgal į savo kambarį. Užsimauna senus džinsus. Tuos, kurie perplyšę ties keliu ir po užpakaliu. Mama eina iš proto vien juos pamačiusi.

Mamai daugiau neberekės eiti iš proto. Džo susikrauna kelioninį krepšį. Apatines kelnaites, marškinėlius, kojines ir kelias markes iš gėlytėmis išmargintos kiaulės taupyklės. Pasirausia senoje žaislų dėžėje. Po LEGO kaladėlėmis suranda prezervatyvų paketį. Mama šniukštineja visur, tačiau šitos slėptuvės taip ir nesuuostė.

Džo paima seną pliušinį meškiuką, kurio – kaip ir daugumos senų pliušinių meškiukų – viena akis iškritusi. Jis gana purvinas. Neva dėl to, kad ji vis išmesdavo jį iš vežimėlio. Pasodina žaislą atgal ant lentynos ir taria:

– Liksi čia. Vaikų darželis baigėsi.

Džo jaučiasi kur kas geriau. Daug geriau. Ne, trijų keturių protingų minčių ji vis dar nesurikiuoja. Nė nebando. Šiaip ar taip, mąstyti prasminga tik tuomet, kai gera nuotaika. Antraip mintys tik slegia. Jei nebėra kitos išeities, turi kažką veikti nemąstydamas. Pavyzdžiui, rėkti. Arba žliumbti kruvinomis ašaromis.

Šįkart Džo tiesiog susikrauna būtiniausius daiktus. Smegenys nenervina kvailais klausimais: kodėl, kur, o kas paskiau? Džo tiesiog daro. Tiesą sakant, tai padaryti ji jau seniausiai ketino.

Ji apsivelka tamsiai mėlyną džemperį su gobtuvu. Per simeta per petį raudoną krepšį. Per plyšelį praveria duris. Įsiklauso. Girdėti tik televizoriaus garsai.

Džo išeina į koridorių. Durys į svetainę uždarytos. Maikas žiūri futbolo programą. Kaip kiekvieną sekmadienį tokiu laiku. Mama sėdi greta ir dedasi besidominti futboly. Paskui jai visa tai atsibosta. Tuomet eina virti pietų.

Džo nevalingai, tik sekundę, stabteli prie uždarytų svetainės durų. Iš vonios kambario net iki čia atsklinda Maiko losjono smarvė.

Ji žengia pro drabužinę, kur kabo dvokiantis odinis Maiko švarkas iš Turkijos ir mamos devintojo dešimtmečio neoninės spalvos sportinė striukė. Neva su ja mama atrodanti jaunesnė. Iš tikrųjų su tokia net gėda pasirodyti. Džo dar kartą apsidairo. Įkvepia pažįstamų kvapų. Gražiais sekmadieniais, kai mama su Džo gyveno vienos, tokiu metu kvėpėdavo skrudinta duona ir vonios putomis.

Džo kyšteli ranką į smirdančio turkiško odinio švarko kišenes. Apčiuopia du penkių markių banknotus ir kelias monetas. Pasvarsto, ar apieškoti ir mamos striukės kišenes. Tačiau žengia prie buto durų. Atsargiai spusteli rankeną. Išeina į laiptinę. Lėtai leidžiasi nusitrynusiomis medinėmis laiptų pakopomis. Nevisiškai tyliai. Galbūt ji laukia, kad viršuje pasirodytų pasibaisėjimo kupinas mamos veidas ir ji sušuktų: „Ne, nesiolk šitaip, prašau, sugrįžk.“ Džo nė neatsigręžtų. Būtų tikrai gera neatsigręžti.

Laiptinės sienos rudos. Ne smėlio spalvos, o rudos. Kitos tokios slegiančios spalvos niekur nerasi. Tiktai laiptinėje. Pirmame aukšte ant sienų prikeverzota gausybė frazių. Įprasta. „Melani myli Gregorą“, širdelės, pimpalai ir

dar riebesni dalykėliai. Nešvankybes Džo visada užbraukydavo. Ypač jei būdavo prirašinėta apie ją pačią. Šioje laiptinėje ji užaugo.

Ji išeina į lauką. Turbūt visam laikui. Kažkaip turėtų suspausti širdį. Tačiau visas jausmų atsargas Džo šią akimirką jau yra sunaudojusi. Jaučiasi laisva. Nes galva visiškai tuščia. Pabėgimą iš namų įsivaizdavo daug dramatiškesnį.

Gatvėje – nė vieno žmogaus. Vyrų žiūri futbolą. Žmonos gamina valgių. Vyresni vaikai dar miega arba žiovauja stovėdami priešais veidrodį vonios kambaryje. Mažyliams toks vėlyvas sekmadienio priešpietis – tikra nuobodybė.

Džo miglotai nutuokia, kur eiti. Neturi jokio noro rimčiau apie tai mąstyti. Sliūkina pro „Green Card“. Kavinė nauja, prabangi ir šiame rajone atrodo kaip svetimkūnis. Džo jau ne kartą šmirinėjo šalia „Green Card“. Sekmadieniais, vidurdienį, kai pats pusryčių metas, galima įsitaisyti autobusų stotelėje ir pro didelį kavinės langą stebėti žmones viduje. Žmones, kurie pakloja dvylika markių už pusryčius. Beveik vien porėlės. Išsekusios po nakties. Bet visiškai atsipalaidavusios. Turbūt kalbasi nedaug. Kartais šypsosi vienas kitam. Visi vaizduoja, lyg ką tik būtų patyrę šimtą orgazmų ir dabar privalo pasistiprinti antram šimtui. O kiti būtinai turi tai pastebėti.

Džo šitoks vaizdas visada užknisdavo. Bet greičiausiai tik todėl, kad ji stovėdavo autobusų stotelėje ir kvailai spoksodavo į kavinės langą. Ir nepusryčiaudavo su šauniu vaikinu po šimto apturėtų orgazmų.

Šįryt Džo nestabtelėi autobusų stotelėje. Nes apimtų depresija. Aplik zuja policijos automobiliai. Sekmadieniais

sirenos kaukia nedažnai. Prie „Kaisers“ parduotuvės stypso keli skustagalviai ir kažką vaizduoja. Rajone pilna skustagalvių. Kelis iš stovinčiųjų prie „Kaisers“ Džo pažįsta. Ji nori praeiti pro šalį kita gatvės puse. Tačiau vienas tipelis vis dėlto ją pašaukia:

– Ei, Džo. Eikš čia. – Tas tipas pravarde Kileris. Bent jau jį visi taip vadina.

Jei gyveni šitame rajone, su skustagalviais geriau nekonfliktuoti. Džo jie nelabai patinka. Tačiau jos rajono naciai bent jau negyvai neužspardo benamių. Ji taip mano. Kai kuriuos ji pažįsta dar nuo pradinės mokyklos laikų. Tai vaikinai, kurie nesiryžta pasikalbėti su mergina vieni akis į akį, išvis nesiryžta ką nors daryti vieni. Todėl visuomet susimetę į gaują ir nepaleidžia iš rankų alaus skardinių.

Džo automatiškai pasuka per gatvę, tų tipelių link, nors neturi jokio noro su jais kalbėtis. Bet taip jau yra – kartais ji automatiškai daro tai, ką jai paliepia kokie nors idiotai. Skustagalviai, mokytojai ar net Maikas. Kartą ji norėjo mamai parodyti klasėje rašytą kontrolinį, bet įsikišo Maikas: „Nagi, duokš.“ Ji automatiškai ištiesė jam sąsiuvinį. Paskui apmaudavo iki pažaliavimo.

Džo prisiartinus prie skustagalvių, Kileris paklausia:

– Ir nepabučiuosi?

– Nemėgstu smarvės iš burnos, – atšauna Džo. Ji stengiasi atsistoti taip, kad skustagalviai nepastebėtų ištinusios jos veido pusės.

Vienas garsiai atsirūgsta ir kitiems tai atrodo juokinga.

– Ar eisi su mumis erkių traiškyti? – paklausia Kileris.

– Ką?

– Bomžai tik ir prašosi į snukį. Jie ketina protestuoti prieš mūsų eitynes.

– Neturiu laiko, – burbteli Džo. – Nepridirbkit kvailysčių. Iki, – dedasi skubanti.

Nėra nuobodesnio užsiėmimo, kaip sekmadienio rytą šliurinti po Frydrichsheino rajoną. Ypač kai neturi jokio tikslo. Kai čia – jokių vitrinų. Vien šunų išmatos. Visa atrakcija – blizgančios vėliavėlės prie padėvėtų automobilių parduotuvės.

Ant kampo, šalia padėvėtų automobilių, ant žemės sėdi kažkoks tipelis. Atrodo kaip pankas. Tiesą sakant, nelabai įsipaišo į aplinką. Džo įsižiūri atidžiau. Tipelio veidas kruvinas. Džo nori kuo greičiau praeiti pro šalį.

Tačiau tipelis ją užkalbina:

– Gal turi keletą smulkių greitajai pagalbai iškviesti?

Šiaip sekmadieniais gali valandų valandas bastytis po miestą – nei ką pamatysi, nei išgirsi. Aplinkui – nė vieno pažįstamo. Nė vieno, kuris bent žodeliu su tavim persimestų. Nesutiksi net statybininko, kuris švilptelėtų tau pavymui. Pasijauti visiškai nereikalingas. Tačiau kai nenori nieko girdėti ir matyti, tuoj užkalbina bet kas, ant kiekvieno kampo.

Džo pasikuičia kelnų kišenėje, ištraukia kelias smulkias monetas. Automatiškai. Nors į tą tipelį jai nuspjaut. Paduoda penkiasdešimt pfenigų ir paklausia:

– Naciai?

– Ne, mentai.

Žaizda kaktoje atrodo tikrai nekaip. Truputį kraujuoja. Tipas skuduru nusivalo kraują nuo veido. Džo paduoda popierinę nosinaitę.

– Privalai kažką daryti. Atrodo gan pavojinga, – taria ji.

Tipelis nereaguoja. Iš kišenės išsitraukia žiurkę. Priglaudžia kruviną veidą prie jos kailiuko. Pabučiuoja žiurkę. Pasisodina ant kelio.

Džo nusiima nuo peties krepšį ir pastato ant žemės. Automatiškai atsitupia. Stebi žiurkę.

– Tikrai miela.

– Miela? – tipelis užsideda akinius, kuriuose telikęs vienas sveikas stiklas, ir įsižiūri į Džo. Ji per vėlai nusuka ištinusią veido pusę.

– Naciai? – paklausia jis.

– Ne, patėvis, – ištaria Džo.

– Negali būti.

Džo iškart atsistoja ir persimeta krepšį per petį. Ji pati nežino, kodėl atsitūpė ir būtent tam tipeliui kažką papasakojo. Ir dar prasiarė: „Patėvis.“

– Jei nori, kad jį pridusinčiau, duok žinią.

– Negali čia likti, – sako Džo. – Ateina naciai.

– Tikrai?

– Rimtai. Turėtum iš čia dingti.

Tipelis vaizduoja, lyg jam nusispjaut. Vis dėlto nervin-gai apsidairo, nužvelgia gatvę.

– Ačiū, – taria.

Džo nieko nebeatsako ir nueina. Aplinkui vėl zuja poli-cijos automobiliai. Ji džiaugiasi, kad nebetupi prie to tipo. Tikriausiai jis koks šūdžius. Nors iš pirmo žvilgsnio ne-atrodo. Vien jau sprendžiant iš to, kaip spoksojo į ją pro savo sudužusius akinius. Džo svarbiausia – vaikinų akys. Žinoma, ne vien. To tipelio akyse buvo matyti kažkokia pašaipėlė. Nors, tiesą sakant, jis turėjo jaustis sumautai. Greičiausiai vis dėlto yra šiknius. Pasipūtęs. O kaip su ja kalbėjo. Tarytum iš aukšto. Tik va žiurkė, ji tikrai miela.

Akimirką Džo mąsto, koks gi jos planas. Neturi jo-kio. Galbūt vakare ji šoks po traukiniu. Labai neįtikėtina. Depresija jos visiškai nekamuoja. Tačiau laime ji taip pat netrykšta. Tiesą sakant, išvis nieko nejaučia. Diena šian-

dien graži. Iki dabar ji to nė nepastebėjo. Šviečia saulė. Kai nepasislepia už akinamai balto debesies. Lauke taip šilta, kad net Džo pirštų galiukai nesušalę kaip įprastai. O juk dar tik gegužė.

Ji ateina į Marijos kapines. Žengia pro vartus. Tiesiog šiaip sau. Kapinės dažniausiai būna kažkokios iškilmingos ir liūdnos. Bet tikrai ne kraupios. Tačiau kapinėse žmonės kažko išsigandę, kalba pašnibždomis. Šiandien kapų apsupta Džo jaučiasi gerai.

Atsisėda ant suolo. Įsižiūri į įvairius medžių lapijos atpalvius. Ji anksčiau niekada nebuvo atkreipusi dėmesio į žalios spalvos įvairovę. Tikriausiai yra tūkstančiai atspalvių. Jei dar priskaičiuotum Afrikoje, Azijoje ar Amazonės miškuose augančių medžių žalumą.

Ji svarsto, kodėl lyg tyčia susitinka du – abu ką tik gavę į galvas. Atsitiktinumas? Negali žinoti. Greičiausiai.

Džo jau ištisą amžinybę kiurkso ant suolo. Jai visiškai nekliudo, kad šalia atsisėda senučiukė. Nes ilgainiui tokiose kapinėse pasijunti vienišas. Seni žmonės jos nė kiek neerzina. Net ir jos pačios seneliai.

– Nuostabi diena, – prabyla senutė.

– Taip, tikrai, – atsako Džo.

– Gal tavo močiutė ar senelis čia palaidoti? – pasiteirauja senutė.

– Taip, – sumeluoja Džo.

– O kitą senelį ar močiutę tebeturi?

– Visi jie gana anksti mirė.

Džo nepavyksta meluoti neišraustant. Tačiau ji gali pasakoti istorijas be galo be krašto. Ir visi tiki kiekvienu jos žodžiu.

– Tu primeni mano jauniausią anūkę, – pareiškia senu-tė, matyt, norėdama pakeisti pokalbio temą.

Tačiau Džo patinka kalbėti apie mirtį. Apie ką gi daugiau šnekučiuotis kapinėse? Ji pasakoja toliau:

– Mūsų šeima paženklinta paveldimos ligos. Mes visi gana anksti po žeme palendame.

– O tavo tėvai?

– Aš viena.

– Viešpatie, negali būti.

– Taip, aš – našlaitė.

Džo jau net apgailestauja, kad mulkina tą senutę. Ši, rodos, visai maloni moteriškė. Bet dabar sušukti „pokštas, pokštas!“ taip pat nebegalima. Be to, Džo iškart įsivaizduoja esanti našlaitė, likusi viena kaip pirštas. Ji vos neapsiverkia.

– O kur tu gyveni? – sukręsta senutė nepaleidžia Džo iš akių.

– Čia, – Džo pirštu baksteli žemyn, – kapinėse. Čia ir noriu būti palaidota. Pratinuosi po truputį.

– Bet juk tai neįmanoma, – pasibaisėja senutė. – Kurgi tavo daiktai?

Džo parodo į kelioninį krepšį. Apmulkintos senučiukės jai dabar tikrai gaila. Kita vertus, istorija nevisiškai prasimanyta. Kaipgi senutei paaiškinti, kad šeimą prarasti galima ir kitaip. Pavyzdžiui, kai šlykštus mamos meilužis trenkia į veidą.

– Naktį kapinėse tai jau tikrai negali likti, – taria senutė, – juk tiek visko atsitinka.

– Ko gi man bijoti? – atšauna Džo. Bet pašiurpsta vien pagalvojusi apie naktį kapinėse, jei pasiliktų vienai viena.

Staiga senutė maloniai nusišypso.

– Na ir gerai, – kiek patylėjusi priduria: – Sielvartas dėl meilės?

Vargiai susitvardžiusi Džo cypтели:

– Ne, nelabai.

– Svarbiausia – neprarask galvos ir nenusileisk, – pareiškia senutė. – Aš irgi tokia buvau. Žinok, kol dar jauna esi, atkaklumas – viena svarbiausių dorybių. Beje, neabejoju, kad galėtum nakvoti kapinėse.

Iš rankinės senutė ištraukia vizitinę kortelę ir paaiškina, esą jauniausioji anūkė kompiuteriu ją padariusi. Anūkė, beje, tokia pat. Nusidažiusi plaukus žaliai. Jei Džo vis dėlto prireiktų pagalbos, galinti bet kuriuo metu užėiti ar paskambinti.

Žinoma, kapinėse Džo viena niekada nenakvotų. Tiesą sakant, turėtų prasmegti skradžiai. Jau iš pat ryto puolė taip žemai, kad netrukus išlįs kažkur prie Naujosios Zelandijos.

Pagaliau likusi viena ant suolo Džo pasijunta nepaprastai gerai. Ji mąsto: vos tik pabėgi iš namų, lyg tyčia susitinki turbūt vienintelę visame pasaulyje močiutę, kuri nepradeda skaityti pamokslų ir pasirodo esanti beveik išmintinga, netgi simpatiška. Tokie stebuklai nutinka tik kartą per šimtą metų. Greičiausiai tas vaikinai su praskelta kakta irgi nebuvo šūdžius. Būtų gerai, jei kreiptųsi į gydytoją.

Policijos automobiliai vis dar nenurimsta. Džo šliurina į Vėbervyzės metro stotelę. Ji beveik tikra, kad po traukinio ratais nešoks. Eina nepaprastai lėtai. Nes dabar tikrai turi apmąstyti, kur link patraukti. Gal pas Mariele, geriausią draugę? Pamiršk. Mama jai jau tikrai bus paskambinusi. Jos tėvams taip pat. O tie ausis išūžtų: „Būk protinga, galvok apie ateitį. Negali taip su mama elgtis, pamąstyk, kiek gero ji tau padarė.“

Tiesą sakant, yra dvi galimybės. Nesvarbu, ar iš namų pabėgsi Eizenhiutenštate, ar Vanė-Eikelyje, visi keliai veda

arba į Zoologijos sodo stotį, arba į Aleksandro aikštę – Aleksą. Gal dar prie Atminimo bažnyčios.

Iki Alekso Džo galėtų eiti pėsčia. Bet taip nedaro. Nes tingi šliaužti per visą Karlo Markso alėją. Tai turbūt pati nykiausia Berlyno gatvė. Ypač kai mama ima pasakoti, kaip ji anksčiau eidavusi į Karlo Markso alėją prašmatniai pavalgyti ledų ar į šokius. Nes tai buvusi pati šauniausia gatvė rytų Berlyne. Galima nutuokti, kodėl mama yra to-
kia, kokia yra.

Su biologiniu Džo tėvu ji susipažino taip pat Karlo Markso alėjoje. Susimetė su juo todėl, kad, pasak mamos, jis pažinojo visus Karlo Markso alėjos durininkus ir galėdavo patekti į kiekvieną šokių vakarėlį. Anuomet privalėjai turėti ryšių, jei norėdavai gauti staliuką ledainėje.

Biologinis tėvas pabėgo per Vengriją į Vakarų. Netrukus po to, kai gimė Džo. Mamai visi vakarėliai Karlo Markso alėjoje pasibaigė. Ji buvo vos dvidešimties. Atrodė puikiai. Aišku, visas gyvenimas liko sukniastas. Bet kai dabar pareiškia: „Dėl tavęs savo jaunystę paaukojau“, – tikrai užknisa. Džo juk pati nepasirinko. Nei biologinio tėvo, nei mamos, į pasaulį ji taip pat ne savo valia atėjo. Ar dabar dėl to turėtų amžinai graužti sąžinėlę? Gal apsiverkti iš dėkingumo? Kad mama jos neatidavė į pamestinukų prieglaudą?

Vėbervyzės stotelėje Džo įlipa į metro. Atsistoja prie durų. Stebi šeimas, išskylančias sekmadienio popietę. Mamytės ir tėtukai pasislėpę po šiek tiek pailsėjusiomis laisvadienio kaukėmis. Iščiustyti mažyliai džiaugiasi, kad nuobodus priešpėtis pagaliau baigėsi. Daugelis tikriausiai važiuoja pas močiutę ir senelį valgyti sekmadieninio pyrago. Arba į kokio nors dėdės kolektyvinį sodą.

Tikrai neįdomu žinoti, kas dedasi jų namuose. Tarkim, pirmadienio rytą. Bet tos kvailos šeimynėlės priverčia Džo jau dabar pradėti ilgėtis namų. Bent jau akimirką. Galbūt jai nereikėjo pasprukti būtent sekmadienį.

Metro pašėlusiai greitai pasiekia Aleksą. Džo norėtų važiuoti toliau. Kol sugalvos ką nors geresnio, nei eiti į aikštę. Akimirką prieš durims užsidarant ji vis dėlto išlipa. Atsibastyti į Aleksą jaunai pabėgėlei iš namų – tikrai nelabai originalu.

Džo slenka laiptais aukštyn.

Ji jau trainiojosi su pankais prie Alekso fontano. Niekas per daug nekrepė į ją dėmesio. Nes atrodo kaip bet kuri kita normali pana iš Frydrichsheino ar Neukelno rajono. Ne nacė. Ne pankė. Išvis niekas.

O ji pati labai domėjosi prie fontano besibūriuojančiais tipeliais. Nors tenykščiai įpročiai gana kieti. Jokių šansų būti pripažintam, jeigu vilki netinkamus drabužius ar lepteli ką ne taip.

Tokių dalykų pasitaikydavo, kai prie fontano atsibastydavo pienburniai iš provincijos. Tie iš Eizenhiutenštato ir Vanė-Eikelio, kurie iškart klausinėja: „Gal žinot kokią pakampę, kur galima pernakvoti?“ Daugelis atsibasto per atostogas. Atsibučiavę su mamyte ir tėtuku. Stoties tualete nusidažę plaukus. Ir paskubom persivėrę liežuvį. O jau tuomet – į Aleksą. Prie fontano nuolatos besibūriuojantys tipai į naujokus žiūri iš aukšto. Pasitinka replikomis: „Kur pernakvoti? Sako, Hiltono viešbutyje servisas tikrai neblogas.“

Atsidūrusi laiptų viršuje Džo pirmiausia pamato mentų šalmsus. Toliau, prie fontano, – krūvelė pankų ir kitų kairiųjų. O prie „Kaufhofo“ universalinės parduotuvės –

skustagalviai. Nacių gerokai mažiau nei pankų. Paprastai skinai į Aleksą nė nosies nekiša. Išskyrus skustagalvius juodomis uniformomis iš privačios apsaugos kompanijos. Naciai prie „Kaufhofo“, matyt, jaučiasi saugūs mentų armijos ir tų tipelių iš apsaugos pašonėj.

Džo mielai vėl grįžtų į metro tunelį. Tačiau tuomet jai reikėtų apsispręsti, kur patraukti toliau. Į rytus ar į vakarus. Į šiaurę ar į pietus. Iš Alekso gali važiuoti kur panorėjęs. Tikrai ne kas, jei nežinai, į kurią pusę pasukti. Todėl Džo lieka aikštėje.

Ji nueina prie „Saturno“ parduotuvės. Dedasi besidominti televizoriais už ypatingą kainą. Tačiau visą laiką nenuleidžia akių nuo susibūrusių pankų ir galų gale pastebi jį. Subintuota galva. Bent jau kreipėsi į medikus pagalbos.

Priešais vitriną stoviniuoja keli žmonės. Stebi automobilių lenktynes. Iškart trijuose ekranuose. Tik garso nėra. Kartais parodoma viena mašina. Kartais kelios, viena pasukui kitą. Kažkoks tipelis pareiškia:

– Jam tikrai pavyks.

– Kur tau, tikrai nepasivys, – mesteli kitas.

Automobilių lenktynės dar kvailesnės nei futbolas. Pirmasis tipelis nusigręžia nuo ekrano. Matyt, suprato, kad jo favoritas nelaimės, ir taria:

– Visus juos – į priverstinius darbus. Ir valkatas, ir skustagalvius.

– Na, skustagalviai man vis dėlto mielesni, – atsigręžęs lepteli kitas.

Džo vėl žiūri į pankus ir skinus. Rodos, jie vieni į kitus nekreipia jokio dėmesio. Žinoma, dėl mentų. Indėnai, popietėmis grojantys aikštėje, susipakavo savo fleitas ir būgnelius. Staiga vienas skustagalvis pasileidžia tekinas. Spiria indėnui. Nepataiko. Nes naxis prisisprogęs, o in-

dėnas gana vikrus. Visi indėnai bėga. Skustagalviai žven-
gia kaip arkliai.

Akimirką visa ta situacija Džo taip pat pasirodo juo-
kinga. Kaip tie mažičiai vyrukai skuodžia šalin, kaip ple-
vėsuoja jų pončiai. Tie indėnai jai nelabai patinka. Nes
šlykščiai kabinėjasi prie nepilnamečių. Gal kad patys tokie
mažiukai. Viena panelė, dviem klasėm jaunesnė už Džo,
trainiojasi su jais. Indėnai jai pripūtė miglų apie motiną
Žemę ir tėvą Mėnulį. Mažylė vis vien nelabai ką suprato.
Kad ir kaip būtų, jie ją įtikino, esą visi jie – šventikai ar
šventieji. Neva seksas jiems – tarsi pamaldos. Bet indėnų
blevyzgomis patiki ir suaugusieji.

– Naciai – lauk! – sušunka keli pankai. Ir priduria: –
Mentai Vokietijos – sargai fašistijos. – Tada vėl viskas nu-
rimsta.

Džo staiga velniškai užsinori rūkyti. Ir taip jau keista,
kad visą dieną apie cigaretę nė nepagalvojo. Galbūt todėl,
kad naktį surūkė visą pakelį. Bet dabar jai tikrai reikia už-
traukti dūmą.

Ji pasuka pro „Burger King“, Karlo Lybknechto gatvės
pusėn. Nes ten yra cigarečių kioskelis. Galbūt jis atida-
rytas. Prisiartina prie skustagalvių. Ir staiga vienas iš jų
sušunka:

– Ei, Džo! – Žinoma, Kileris. Mojuoja kaip patrakęs.
Su rusenančia cigarete tarp pirštų.

Tik to betrūko – ir vėl tie skustagalviai. Tačiau ji paste-
bi, kad cigarečių kioskelis uždarytas. Nueina prie Kilerio.

– Gal cigarete pavaišinsi?

Kileris išsišiepia. Trūkteli žemyn savo kariškos striukės
užtrauktuką. Po skvernu sumarguoja gal tuzinas cigarečių
pakelių. Ir vėl ištuštino kokį automatą ar kioskelį. Kileris
paduoda Džo pakelį R6.

Ji atplėšia pakelį. Kileris pridega cigaretę. Džo įtraukia dūmo į plaučius. Tiesą sakant, norėtų tuoj pat dingti. Tik užsirūkys. Tačiau mąsto, kad negražu iškart dingti, jei vel-tui gavai visą pakelį.

– Klausyk, – taria Kileris, – gal į Maljorką susiruošei? Kam tampaisi su tuo krepšiu visą laiką?

– Pabėgau iš namų, – sako Džo. Už tokius žodžius ga-lėtų brūkštelėti peiliu sau per ranką. Nevėkšla.

– Tikrai?

– Ne, šiaip išsigalvojau.

– Gali pas mane pernaktuoti, – pasiūlo Kileris.

– Tikrai?!

Vienas, miknius vardu Acè, ir dar du kiti klausosi jų pokalbio. Jie palinksta prie Džo. Jei toks tipelis su mergi-na susitinka vienas, iškart išrausta ir žodžio neišlemena. Bet prisigėrę ir gaujoje jie ima vaizduoti, tarsi kasdien vis naują mergą ant menčių guldytų.

– Ir pas mane viena lo-lo-lovos pusė laisva, – pareiš-kia Acè.

– Nejaugi?

– Nesikišk, – sutramdo Acę Kileris. Džo trokšta ding-ti. Užmeta akį į kitoje aikštės pusėje susibūrusius pankus. Iškart pastebi subintuotą galvą. Jis ją stebi. Ant nosies už-sikabinęs sudužusius akinius. „Šūdas, – pagalvoja Džo. – Ką jis dabar apie mane pagalvos?“

– Juk galim ja pasidalyti, – pasiūlo trečias skustagalvis.

– Užsičiaupk, – surinka Kileris. Jis vaizduoja rajono skinų bosą. Nustumia kitus du šalin. Plačiau išžergtomis kojomis atsistoja priešais Džo. Šlykščiai išsižergęs – skinai visuomet taip stovi, jei nori padaryti įspūdį. Taria: – Ne-klausyk, ką tie idiotai blevyzgoja.

– Aš ir neklausau. Šiaip ar taip, man metas.
– Ne, dar pabūk minutėlę. Vien tave pamačius man kraujas užverda, – išsiviepia Kileris.
– Palįsk po šaltu dušu, – atkerta Džo.
– Kokios dovanos nori gimtadienio proga?
– Iš tavęs? Barbės Labanaktukės. Dar geriau – Barbės Kūdikelio.

– Nori, kad tave iškruščiau. Ar ne?
– Gal Kalėdų proga.
– Tvarka, vadinasi, šiandien – Kūčių vakaras. – Jis sugriebia Džo už krūtis. Taip stipriai, kad net nudiegia. – Šį tą jau turi po marškinėliais.

Džo suakmenėja – nebepajudintų nė mažylio pirštelio. Gal kokias penkias sekundes. Paskui smagiai užsimoja ir iš visų jėgų delnu trenkia tam niekšeliui į snukį.

Kileris susigriebia už veido, o Acė sumikčioja:

– Tai š-š-šliundrai ne visi na-na-namie.
– Klausyk, gal tau smegeninė patižo? – lepteli trečiasis skustagalvis.

Džo sukausto baimė. Tačiau savo baimės ji beveik niekada neparodo.

– Kam mano krūtis gniaužyti, sprendžiu vis dar aš pati, – atšauna. Nuskamba ne taip šauniai ir tvirtai, kaip norėtųsi.

Kileris trinasi kairę akį. Susijaudinęs Acė ima vis labiau mikčioti:

– Su-su-sumauta š-š-šliundra.
– Matyt, jai kaip reikiant tarpkojis panižo, – pareiškia ketvirtasis skinas. Sugriebia Džo. Stumteli Acės pusėn. Sušunka:

– Gaudyk tą mėšlo krūvą!

Raudonas krepšys nukrinta ant asfalto. Acė pagriebia Džo ir stumteli Kileriui į glėbį. Kileris sugniaužia jos ranką. Įsuka ją kaip sviedikas kūjį. Paleidžia. Džo skrieja pro žvygaujančius skustagalvius.